

Glacera de l'Aneto amb l'Aneto, pic de Corenes i pic del Mitg al fons. Foto: Maure Luís

urbà i rural. Aquests encontres van apassionar els fundadors de l'excursionisme que es van trobar amb el passat medieval i renaixentista enmig de les muntanyes amb monestirs i castells en ruïnes, descobrien que aquest passat havia tingut molt pes. Aquesta fou una font magnífica per al coneixement de la cultura catalana.

L'altra dimensió de l'excursionisme fou descobrir la vida rural, cal tenir present que en el segle XIX la vida a ciutat era menestral i la industrialització avançava amb empena. Els pagesos a les masies, havien creat una munió d'oficis artesanals que els havia permès viure de la terra aprofitant els recursos naturals que els facilitaven la vida, sovint marcada per l'aïllament i la tenacitat.

Les dues formes de vida eren desconegudes una per a l'altra i els moviments entre ambdós ambients era escàs, fruit de la manca de mitjans de transport i del traçat de les carreteres, per altra banda uns i altres estaven molt lligats a la feina, el descans dominical va popularitzar l'excursionisme entre els treballadors.

Però l'excursionisme va resultar ser un arbre molt prolífic i de seguida van sortir noves branques que es van afegir a l'excursionisme científic, la defensa del patrimoni artístic i natural, la meteorologia, l'escalada, l'espeleologia, l'excursionisme esportiu. I, des d'un altre vessant, l'excursionisme va trobar en les muntanyes el perill que posa a prova a excursionistes i visitants i assenyala el límit del risc.

Cloenda

Les Closes

...les –closes a l'hivern– quan hi corre una tramuntana com una gran esgarrifança –encara xopes de les pluges de tardor, mireu els arbres nus com un poema descarnat... el vent que va eixugant els efímers estanys, els falsos aiguamolls, on venien a veure les fredalugues i algun aplec de bernats pescaires.

Maria Àngels Anglada i d'Abadal

La visió de les muntanyes va unida als canvis en la societat, amb una progressiva urbanització dels àmbits rurals, la desaparició de formes de vida tradicionals, la defensa del patrimoni artístic i natural per part d'institucions i grups ecologistes, la puixança en el sector dels serveis unida a l'esport, al lleure i al turisme.

Les muntanyes han quedat dintre d'aquest nou model social i per això trobem signes d'intervenció humana que van a favor i en contra de la naturalesa que modifiquen el paisatge i ofereixen muntanyes retallades per a carreteres, pistes forestals, xarxes ferroviàries i ponts; tallafocs per a les línies elèctriques i pistes d'esquí; muntanyes foradades per túnels, muntanyes excavades per a l'extracció

d'àrids i per a abocadors de residus urbans. Muntanyes cremades, empolsinades, habitades; transitades per caminants, ciclistes i altres visitants amb vehicles més o menys sorollosos. Muntanyes reforestades i respectades com a Parcs Naturals amb flora i fauna autòctona i arbres monumentals.

Muntanyes que formen part del nostre patrimoni natural i cultural i són la silueta al fons del paisatge sota els núvols. Sovint, caminant per indrets d'altres muntanyes voltades de soledat i de silenci; en la buidor entre cel i terra es percep la seva plenitud i la nostra petitesa; pots sentir la quietud densa que desprenen com si el temps s'aturés, és com si fossin les muntanyes que ens miren.

Rosa Serra i Sala

Bibliografia.

Albert i Paradís, Caterina –Victor Català– *Solitud*
Cap. VI Rondalles. (pàg. 129-130) Biblioteca Selecta.
BCN 1977.

Anglada i d'Abadal, Maria Àngels *Les Closes*.
Capítol 1. (pàgs. 24-25) Premi Josep Pla 1978 Ed.
Destino. BCN 1979.

Carulla, Altres *L'excursionisme a Catalunya 1876-1976*.
Fundació Carulla –Font Ed. Barcino BCN. Nadal 1975

Cardona, F. Altres. *Les mines de Can Palomeres*.
Grup Excursionista Malgratenc i Espeleo Club de
Gràcia. Malgrat de Mar, Ajuntament, 1988.

Triadú i Font, Joan *Nova Antologia de la Poesia
Catalana 1900-1964*.
Biblioteca Selecta. BCN 1965

Verdaguer i Santaló, Jacint *Antologia Poètica*.
Biblioteca Selecta. BCN 1974